

Caietele CNSAS

**Consiliul Național
pentru
Studierea Arhivelor Securității**

Minoritatea evreiască din România (II)

Anul XI, nr. 2 (22)/2018

Editura CNSAS

București

2020

Consiliul Național pentru Studierea Arhivelor Securității

București, str. Matei Basarab, nr. 55-57, sector 3

www.cnsas.ro

Caietele CNSAS, anul XI, nr. 2 (22)/2018

ISSN: 1844-6590

Consiliu științific:

Dennis Deletant (University College London)

Łukasz Kamiński (University of Wrocław)

Gail Kligman (University of California, Los Angeles)

Dragoș Petrescu (University of Bucharest)

Vladimir Tismăneanu (University of Maryland, College Park)

Virgiliu-Leon Țărău (Babeș-Bolyai University)

Katherine Verdery (The City University of New York)

Pavel Žáček (Institute for the Study of Totalitarian Regimes, Prague)

Colegiul de redacție:

Elis Pleșa (coordonator număr tematic)

Liviu Bejenaru

Silviu B. Moldovan

Liviu Țăranu (editor)

Coperta: **Cătălin Mândrilă**

Machetare computerizată: **Liviu Țăranu**

Traducere în limba engleză: **Raluca Toncu**

Responsabilitatea pentru conținutul materialelor aparține autorilor.

Editura Consiliului Național pentru

Studierea Arhivelor Securității

e-mail: editura@cnsas.ro

CUPRINS

Argument.....7

I. Studii

- Alina ILINCA, Liviu Marius BEJENARU, Evghenia Ghinzburg, „fata din Kolîma”**.....9
- Alina ILINCA, Liviu Marius BEJENARU, „Conspirația imperialist-sionistă”: procesul Rudolf Slánský din Cehoslovacia (20-27 noiembrie 1952)**.....57
- Valeriu MEDIAN, Misiune în vremuri furtunoase. Nunțul Apostolic Andrea Cassulo diplomat la București**.....85
- Adrian Nicolae PETCU, Condiția evreului român creștin în perioada Holocaustului**.....117
- Liviu PLEȘA, Epurarea din Securitate a cadrelor de origine evreiască (1960-1961)**.....177
- Iuliu CRĂCANĂ, Avocat în timpul regimului comunist: cazul Moise Nachman**.....255
- Dumitru LĂCĂTUȘU, Ofițerii de Securitate Mihai Patriciu și Mihail Kovács**.....275
- Veronica ROSENBERG, Desfășurarea Procedurii Penale în cadrul proceselor cu caracter economic**.....305
- Ciprian NIȚULESCU, Reprezentanți economici în străinătate ai României (1947-1952)**.....341
- Elis PLEȘA, Procesele criminalilor de război: un studiu de caz**.....385

II. Amintiri, Istorie Orală și Documente ale Securității

- Florența POPESCU-SIMION, Viața Dorei, de la Odessa prin Galați în Israel. Amintirile unei supraviețuitoare a masacrului de la Odessa**.....421
- Ioana DIACONESCU, Între două extreme: Sașa Pană în regimuri succesive. Vocație și aservire**.....445
- Florentin CLIPA, Mărturii despre conviețuirea cu evreii din România. Interviu realizat de jurnalistul Cristi Țepeș cu doi locuitori din Grănicești, jud. Suceava (august 2015)**.....475

- Raluca Nicoleta SPIRIDON**, *Arbitrariul Româniezării imobilelor urbane evreiești: Memoriul privitor la situația juridică a evreilorbotezați creștin în legătură cu legile de expropriere urbană, întocmit de Hurmuz Aznavorian*.....483
- Oana IONEL DEMETRIADE**, „*Nu este preocupat de mersul politic al evenimentelor, este complet în afara preocupărilor moderne de ordin politic-cetățenesc și filozofic*”. *Documente ale Securității despre savantul Oscar Sager*.....501

III. Recenzii. Note de lectură

- Revista de Istorie a Evreilor din România, Serie nouă Nr. 2 (18), 2017, Editor Anca Tudorancea, Federația Comunităților Evreiești din România – Cultul Mozaic, Centrul pentru Studiul Istoriei Evreilor din România, Editura Hasefer, București, 2017, 313 p. (**Theodor BĂRBULESCU**).....519
- Revista de Istorie a Evreilor din România, Serie nouă Nr. 3 (19), 2018, Editor Andreea Balaban (Toma), Federația Comunităților Evreiești din România – Cultul Mozaic, Centrul pentru Studiul Istoriei Evreilor din România, Editura Hasefer, București, 2018, 385 p. (**Theodor BĂRBULESCU**).....524
- Timothy Snyder, *Pământul negru, Holocaustul ca istorie și avertisment*, traducere de Adina Avramescu, Editura Humanitas, București, 2018, 480 p. (**Valentin GHEONEA**).....529
- Liviu Rotman, *Dinamica unei structuri de autoguvernare: comunitatea evreiască din România*, Editura Hasefer, București, 2017, 441 p. (**Elis PLEȘA**).....563
- Camelia Crăciun, *Scriitori evrei de limbă română: de la rebeli marginali la critici canonici*, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Iași, 2018, 300 p. (**Silviu B. MOLDOVAN**).....575
- Mirel Taloș, *Undeva în Transilvania*, prefață de Nicolae Breban, , Editura RAO Distribuție, București, 2019, 328 p. (**Silviu B. MOLDOVAN**).....604

IV. Abrevieri.....612

V. Lista autorilor.....616

SUMMARY

Argument.....7

I. Research

- Alina ILINCA, Liviu Marius BEJENARU, Evghenia Ghinzburg, „the girl from Kolima”.....9**
- Alina ILINCA, Liviu Marius BEJENARU, The „Imperialist-Zionist Conspiracy”: The Rudolf Slánský Trial in Czechoslovakia (November 20-27, 1952).....57**
- Valeriu MEDIAN, Mission in stormy times. Apostolic Nuncio Andrea Cassulo diplomat in Bucharest.....85**
- Adrian Nicolae PETCU, The condition of the Romanian Christian Jew during the Holocaust.....117**
- Liviu PLEȘA, Purge of Jewish personnel from the Securitate (1960-1961).....177**
- Iuliu CRĂCANĂ, Being lawyer during the communist regime: The case of Moses Nachman.....255**
- Dumitru LĂCĂTUȘU, The Securitate officers: Mihai Patriciu and Mihail Kovács.....275**
- Veronica ROSENBERG, The unfolding of Criminal Procedure in economic trials.....305**
- Ciprian NIȚULESCU, Economic representatives abroad of Romania (1947-1952).....341**
- Elis PLEȘA, Trials of War Criminals: A Study Case.....385**

II. Memories, Oral History and Securitate Documents

- Florența POPESCU-SIMION, The Life of Dora, from Odessa through Galați to Israel. Memories of a Survivor of the Odessa Massacre.....421**
- Ioana DIACONESCU In Between Extremes: Sașa Pană in Two Successive Regimes. From Vocation to Servitude.....445**
- Florentin CLIPA, Testimonies about living with Jews in Romania. Interview conducted by journalist Cristi Țepeș with two**

	<i>residents of Grănicești, Suceava County (August 2015).....</i>	<i>475</i>
Raluca Nicoleta SPIRIDON,	<i>The Arbitrariness of the Romanianization of Jewish Urban Buildings: Memoir on the Legal Status of christian baptized Jews regarding the Urban Expropriation Laws, drafted by Hurmuz Aznavorian...483</i>	
Oana IONEL DEMETRIADE,	<i>„He is not concerned with the political course of events, he is completely outside the modern political-civic and philosophical concerns”. Documents of the Securitate about scientist Oscar Sage.....</i>	<i>501</i>
III. Reviews. Reading Notes.....		519
IV. Abbreviations.....		612
V. List of authors.....		616